

Voorjaarsrapportage

2018

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	5
Voorwoord	5
Financieel overzicht	9
Leeswijzer	11
2. KADERSTELLINGEN	13
1. Algemene uitkering Gemeentefonds	13
2. Gemeenschappelijke regelingen	14
3. Inflatie	14
4. Personeelslasten	14
5. Lokale heffingen	14
6. Omgevingswet	15
3. PERSPECTIEF PER PROGRAMMA	17
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	19
Programma 1 Veiligheid	21
Programma 2 Verkeer en vervoer	23
Programma 3 Economie	25
Programma 4 Onderwijs	27
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	29
Programma 6 Sociaal domein	31
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	33
Programma 8 VHR0SV	35
4. FINANCIËLE MUTATIES PER PROGRAMMA	37
Programma 1 Burger en Bestuur en Openbare orde & veiligheid	39
Programma 2 Beheer openbare ruimte en milieu	41
Programma 3 Onderwijs, sport en jeugdzorg	43
Programma 4 Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen	45
Programma 5 Zorg, welzijn en Cultuur	47
Programma 6 Ruimtelijke ontwikkeling	49
Programma 7 Belastingen en Financiën	51
Bijlage 1 Overzicht investeringen	55
Bijlage 2 Bedrijfsvoering	57
VASTSTELLINGSBLAD	58

1. Inleiding

Voorwoord

Voortbordurend op het verandertraject 'Zo Buiten Zo Binnen' is 'Grensverleggend Besturen' ons uitgangspunt voor de komende bestuursperiode. De afgelopen jaren is al een stevig fundament neergelegd om meer en beter samen waar te maken. Dit stevige fundament komt o.a. voort uit de inzet van raad en college in de afgelopen jaren op het creëren van een stabiele gemeentelijke financiële situatie. Een gezonde financiële huishouding is ook in deze nieuwe bestuurlijke periode het uitgangspunt.

In de nieuwe democratie krijgen ideeën, kennis en initiatieven uit de samenleving de ruimte, denken we in oplossingen en proberen we die uit. Zeggenschap organiseren we in wisselende en gevarieerde vormen die passen bij de aard, de omstandigheden en de schaal van het vraagstuk. Het herontwerpen van de nieuwe democratie steunt op lerend vermogen, lef, vertrouwen en (ieders) betrokkenheid, en maakt gebruik van de aanwezige kracht uit de samenleving. We zijn graag bereid om met de gemeenteraad van gedachten te wisselen over de uitgangspunten.

Bestuurlijke vernieuwing

We hebben geen compleet en uitputtend akkoord geformuleerd omdat we op een andere manier aan de slag willen. We vragen de raad niet om een collegeprogramma bij het kruisje te tekenen: we willen samen de ramen wijd openzetten. Ons belangrijkste uitgangspunt gaat daarom over bestuurlijke vernieuwing: het sluiten van samenlevingsakkoorden. Voortbordurend op 'Zo Buiten Zo Binnen' willen we verder gaan door de samenleving vaker, eerder en intenser te betrekken bij beleid. We willen met inwoners, ondernemers, deskundigen en raadsleden om de tafel om met zijn allen beleid te ontwikkelen. Dat betekent een andere manier van denken en werken voor raad, college en organisatie. Het betekent het afstaan van een deel van de macht en zeggenschap. In ruil daarvoor krijgen we een meer betrokken samenleving en kunnen we tot voorstellen komen waar we vroeger niet eens aan gedacht zouden hebben. Wij willen maatschappelijke initiatieven daarom meer gaan stimuleren.

De gemeentelijke financiën zijn een stabiel uitgangspunt. Wij zetten ons in dat op een gelijkwaardige wijze samen met u te continueren. Een belangrijk uitgangspunt hiervoor is het in kaart brengen van trends en ontwikkelingen en die met u te delen. Een lange termijnvisie en ook een raadsagenda (raadsakkoord) zien wij dan ook met vertrouwen tegemoet. Wij gaan ervan uit, dat u met ons de missie en visie deelt waarbij samenlevingsakkoorden het uitgangspunt kunnen vormen.

Missie & visie

We willen uitstralen en waarmaken dat iedereen ertoe doet, gehoord wordt en bijdraagt aan onze samenleving. Samen met de inwoners willen we zorgen voor een prettige, veilige en gezonde leefomgeving. Waar vrijheid ten koste gaat van veiligheid of gezondheid willen we grenzen stellen. Maar bovenal willen we in hechte samenwerking en dialoog met bewoners en bedrijven zorgen voor een gemeente waar iedereen prettig woont, onderneemt en zich graag wil vestigen.

Samenlevingsakkoorden

In de uitgangspunten hebben we alvast een aantal onderwerpen benoemd waarvoor we graag een samenlevingsakkoord willen sluiten. Deze onderwerpen gaan over belangrijke maatschappelijke thema's en opgaven, zoals zorg, economie en duurzaamheid. We hebben de precieze vorm daarvan niet vastgelegd, omdat we ook de vorm en de werkwijze samen willen bedenken. Om in eerste instantie te experimenteren en een vlotte start te maken met deze nieuwe werkwijze, willen we de raad voorstellen om gezamenlijk een aantal onderwerpen te kiezen. We nodigen de raad graag uit om onderwerpen voor samenlevingsakkoorden aan te dragen en samen met alle betrokkenen naar de invulling te gaan zoeken.

We zouden daarbij moeten zorgdragen voor een budget om te kunnen starten en – indien nodig – voor begeleiding of ondersteuning. Het zou ideaal zijn als vanuit de samenleving, onderwerpen worden aangedragen, maar laten we in elk geval starten met een nieuwe werkwijze om zo mensen enthousiast te krijgen. We hopen met zijn allen aan de slag te gaan om samenlevingsakkoorden te kunnen sluiten.

Minimabeleid

Binnen het lokale minimabeleid zullen wij een onderscheid maken tussen de begrippen "armoede" en "minima". Niet alle minima voelen zich arm en niet allen die zich arm voelen, leven van een inkomen op een minimumniveau. In een beleidsnota Minima moet expliciet aandacht worden besteed aan de oorzaken en preventie van armoede. Dit maakt het mogelijk om de verschillende doelgroepen binnen de minima te onderscheiden. Het ontwikkelen van een schuld opkoopprogramma kan hierin eventueel helpen. We zetten in op preventie van armoede en integrale aanpak van meervoudige problematiek. Voor kinderen en jongeren worden de thuissituatie en de maatschappelijke omgeving betrokken. Het minimabeleid wordt verruimd voor mensen tot 120% van het bijstandsniveau. We willen ervoor zorgen dat inwoners die recht hebben op voorzieningen, hier ook gebruik van maken. Een zogenaamd bureaucratievrij budget zou de eerste nood kunnen verlichten. Daarbij zal het Kindpakket verder ontwikkeld en uitgebreid moeten worden. Vanuit het sociaal domein zal vorm worden gegeven aan een armoede regisseur.

Duurzaamheid

Wij zullen in gezamenlijkheid stappen moeten zetten naar een meer duurzame en toekomstbestendige landbouw. Om het buitengebied leefbaar te houden moet er evenwicht zijn tussen landbouw en natuur. We willen daarom actieve steun geven aan duurzame, natuur inclusieve landbouw. Het bevorderen van de terugkeer en het beschermen van weidevogels, bijen, vlinders en amfibieën, ecologisch bermbeheer en het in stand houden en bevorderen van de biodiversiteit zal de duurzaamheid ten goede komen. Het draagvlak zal hiervoor in de sector zelf gevonden moeten worden. We stellen daarom een Fonds Duurzame Landbouw in voor het organiseren van kennisbijeenkomsten. De landbouw is en blijft een belangrijke economische drager van het buitengebied van Westerveld. Onderzoek naar mogelijkheden voor nieuwe economische dragers voor het buitengebied zullen wij stimuleren. De gemeente heeft voorbeeldfunctie qua energieverbruik en duurzame energie. Bij nieuwbouw streven we naar energieneutraal bouwen. Bedrijven en particulieren worden gestimuleerd om gebruik te maken van natuurlijke energiebronnen zoals zon en wind. Oplaadpunten voor elektrische auto's/fietsen op prominente plaatsen. Stimuleren van zonneweiden en biovergassers voor het opwekken van energie zal bij duurzaamheid het uitgangspunt zijn.

Lokale Economie

Westerveld positioneert zich als een aantrekkelijke vestigings- en werkgelegenheidsgemeente. Een slimme marketing- en promotiestrategie versterkt de positie van Westerveld als motor van de economie: zowel regionaal als landelijk. De arbeidsmarkt is voor iedereen toegankelijk en biedt zoveel mogelijk gelijkwaardige kansen voor iedereen. Economische groei is in balans met gezondheid en milieu. Westerveld is een toeristische trekpleister en een aantrekkelijke recreatie gemeente om dit te behouden is voortschrijdende samenwerking noodzakelijk. Versterken van de concurrentiepositie van de gemeente door het stimuleren en ondersteunen van het toeristisch/recreatieve bedrijfsleven en behoud en uitbreiding van recreatieve voorzieningen voor zowel de eigen inwoners als de toeristen. Uitvoering geven aan het covenant Vitale Vakantieparken en uitbreiden van de personele formatie om dit te kunnen realiseren zal hier voor ons leidend zijn. Het Instellen van een innovatiefonds. Dit fonds stelt ondernemers in staat om ideeën gemakkelijker en sneller om te zetten in nieuwe producten en diensten

Maatschappelijke voorzieningen

Het open houden van maatschappelijke voorzieningen waarvoor voldoende lokaal draagvlak is belangrijk voor de sociale cohesie. Instellen van een onderhouds- en calamiteitenfonds, of verruimen van het bestaande fonds dorpshuizen; verleent steun bij onvoorziene of niet op te brengen grote uitgaven. Het in kaart brengen van asbestproblematiek bij dorpshuizen en sportverenigingen dit met het oogmerk de gemeentelijke bijdrage voor asbestsanering eventueel aan te passen.

Sociale vernieuwing

De Maatschappij van Weldadigheid en onze gemeente hebben de handen ineen geslagen om samen te investeren in de ontwikkeling van Frederiksoord. De pijler is specifiek gericht op sociale vernieuwing. Ambitie is om aanjager te zijn en bij te dragen aan sociaalmaatschappelijke innovaties, aansluitend op het beleidsplan sociaal domein (geactualiseerd 26 september 2017) en de economische koers van de gemeente.

We geloven dat Frederiksoord met de historische relevantie en het urgentiebesef in de hedendaagse maatschappij de plek voor het ontdekken van nieuwe manieren kan zijn. Manieren die de basis

vormen voor het samenleven in de toekomst. Onze ambitie is dat onze gemeente zich ontwikkelt tot het centrum en voorbeeld van sociale vernieuwing in de regio, waarin we trends doortrekken maar ook doorbreken. Door anders te kijken en denken komen we tot nieuwe oplossingen en tastbare resultaten. We willen concepten daadwerkelijk in experimenten een kans geven, waardoor Frederiksoord net als vroeger volop bijdraagt aan het bieden van kansen aan mensen. Innovatie door toepassing van technologie en in nieuwe vormen van passend werk speelt hierbij een belangrijke rol.

Human Capital agenda

De slimme maakindustrie en vernieuwende ondernemers vragen om medewerkers met andere expertises. Tegelijkertijd bestaat er voor werknemers het risico dat hun werk verdwijnt door automatisering en robotisering. Wij gaan met de regio Zwolle de opdracht aan om in te spelen op deze trends op de arbeidsmarkt. Intensieve samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheden in de regio maakt het mogelijk om vroegtijdig te investeren in nieuwe initiatieven en pilots op het terrein van human capital. De urgentie van beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel voor bedrijven en de noodzaak tot innovatie en kansen voor iedereen in de regio bepaalt de prioriteit.

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerveld

Financieel overzicht

In het onderstaande overzicht is het saldo per programma, de mutaties in de reserves en de kaderstellingen verwerkt. Het resultaat is:

Bedragen in €

	Meerjarenraming 2019-2022				
	2018	2019	2020	2021	2022
1. Burger en Bestuur en openbare orde & veiligheid	-3.153.000	-3.151.000	-3.145.000	-3.181.000	-3.181.000
2. Beheer openbare ruimte en milieu	-4.046.000	-3.965.000	-4.015.000	-3.909.000	-3.822.000
3. Onderwijs, sport en jeugdzorg	-7.813.000	-6.638.000	-6.875.000	-6.493.000	-6.387.000
4. Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen	-6.707.000	-6.382.000	-6.159.000	-6.072.000	-6.071.000
5. Zorg, welzijn en Cultuur	-7.901.000	-6.794.000	-6.983.000	-6.984.000	-6.983.000
6. Ruimtelijke ontwikkeling	-1.452.000	-1.158.000	-1.158.000	-1.158.000	-1.158.000
7. Belastingen en Financiën	26.338.000	26.689.000	26.603.000	26.696.000	26.590.000
Saldo voor bestemming	-4.734.000	-1.399.000	-1.732.000	-1.101.000	-1.012.000
Reserveringen - lasten	-187.000	-3.075.000	-68.000	-25.000	-115.000
Reserveringen - baten	4.121.000	3.796.000	1.020.000	556.000	534.000
Saldo na bestemming	-800.000	-678.000	-780.000	-570.000	-593.000
Kaderstellingen	-	707.000	1.181.000	1.416.000	1.908.000
Saldo Voorjaarsrapportage	-800.000	29.000	401.000	846.000	1.315.000

Vanaf 2019 zijn er positieve resultaten begroot. Daarmee is er in de begroting van de gemeente Westerveld structureel exploitatie overschot. Wel is er een tekort in 2018, dit ontstaat met name door de autonome ontwikkelingen en de verlaging van de OZB zoals in november 2018 door de raad is besloten. Dit tekort kan zoals het nu lijkt opgevangen worden vanuit de reserve rekeningsaldo die op dit moment ruim € 1.000.000 bedraagt.

In het akkoord 'Grensverleggend besturen - uitgangspunten en samenlevingsakkoorden 2018-2022' dat op 16 mei 2018 door uw raad is besproken zijn ook een aantal financiële wensen opgenomen. Deze wensen zijn separaat in onderstaande tabel opgenomen. Voor de begroting 2019 zal gekeken worden hoe deze wensen verwerkt gaan worden.

Wensen vanuit het bestuursakkoord	2018	2019	2020	2021	2022
Stimuleren maatschappelijke initiatieven	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Ondersteuning platforms	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Bewonersondersteuning	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Betrekken van jongeren bij beleid	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Activiteitenbudget duurzame landbouw	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Personele formatie recreatie en toerisme	25.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Verruiming armoedebeleid		40.000	40.000	40.000	40.000
Armoederegisseur	25.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Bureaucratievrij budget		25.000	25.000	25.000	25.000
Extra inspanning handhaving milieu	25.000	50.000	50.000	50.000	50.000
	125.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Saldo na bestuursakkoord	-925.000	-256.000	116.000	561.000	1.030.000

Omdat we vanaf 2019 met de nieuwe programma indeling gaan werken is op de volgende pagina de meerjarenraming ook op basis van de nieuwe programma indeling opgenomen.

Bedragen in €

	Meerjarenraming 2019-2022			
	2019	2020	2021	2022
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	24.468.000	24.622.000	24.284.000	24.062.000
Programma 1. Veiligheid	-1.298.000	-1.320.000	-1.346.000	-1.346.000
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-2.760.000	-2.852.000	-2.744.000	-2.730.000
Programma 3. Economie	378.000	462.000	508.000	508.000
Programma 4. Onderwijs	-1.378.000	-1.392.000	-1.381.000	-1.362.000
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	-3.974.000	-4.120.000	-3.749.000	-3.656.000
Programma 6. Sociaal domein	-14.988.000	-15.097.000	-15.056.000	-15.056.000
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	-181.000	-138.000	-140.000	-72.000
Programma 8. VHROSV	-945.000	-945.000	-946.000	-941.000
Saldo na bestemming	-678.000	-780.000	-570.000	-593.000
Kaderstellingen	707.000	1.181.000	1.416.000	1.908.000
Saldo Voorjaarsrapportage	29.000	401.000	846.000	1.315.000
Wensen vanuit het bestuursakkoord	-285.000	-285.000	-285.000	-285.000
Saldo na bestuursakkoord	-256.000	116.000	561.000	1.030.000

Leeswijzer

Sinds 2016 werken we met één Voorjaarsrapportage in plaats van een losse bestuursrapportage en perspectiefnota. In deze Voorjaarsrapportage heeft de samenvoeging van de twee oude documenten verder vorm gekregen. De ontwikkelingen van de eerste vier maanden van 2018 die gevolgen hebben voor het lopende jaar en de volgende jaren, zijn hierin verwerkt. Met de Voorjaarsrapportage 2018 stelt de raad bovendien de kaders vast voor de begroting van 2019 en voor het toekomstige beleid van de gemeente Westerveld. Door het vaststellen van de kaders krijgt het college de richting voor de uitvoering daarvan.

De indeling van de Voorjaarsrapportage is als volgt:

In hoofdstuk 2 gaan we in op de kaderstellingen voor de begroting 2019 en de daarop volgende jaren. De kaderstellingen bepalen de richting voor het uit te voeren beleid en de beslissingen die dienen te worden genomen. De kaderstellingen voor de Algemene uitkering gemeentefonds, gemeenschappelijke regelingen, lokale heffingen, personeelslasten, inflatie en de rente worden uiteen gezet.

In hoofdstuk 3 betreft het inhoudelijk perspectief voor de begroting 2019. Omdat we vanaf 2019 gaan werken met de nieuwe programma indeling is hier de nieuwe programma indeling gevolgd. Dit perspectief is zoveel mogelijk afgestemd op het nieuwe bestuursakkoord.

Hoofdstuk 4 staat een totaaloverzicht van de baten en lasten en tot slot een overzicht van de financiële mutaties onderverdeeld in de volgende categorieën:

1. Raadsbesluiten
2. Collegebesluiten
3. Autonome ontwikkelingen
4. Bijstellingen n.a.v. 2017
5. Nieuwe beleidsvoorstellen
6. Investerings
7. Totaaloverzicht

1. Raadsbesluiten

De raadsbesluiten omvatten de beslissingen die de raad heeft genomen in de periode tussen de Najaarsrapportage 2017 en de Voorjaarsrapportage 2018 (tot 1 mei 2018). Deze bedragen zijn niet toegelicht en daarom cursief gedrukt.

2. Collegebesluiten

Onder de collegebesluiten vallen de beslissingen die in de periode tussen de Najaarsrapportage 2017 en de Voorjaarsrapportage 2018 zijn genomen (tot 1 mei 2018).

3. Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen zijn ontwikkelingen die onontkoombaar zijn én die betrekking hebben op de taken van de gemeente of het uit te voeren beleid. Dit betekent dat de gemeente dient te anticiperen op de autonome ontwikkelingen die zich voordoen.

4. Bijstellingen n.a.v. 2017

Na het afronden van het begrotingsjaar 2017 geven de gerealiseerde baten en lasten een beeld van het financiële resultaat. In de jaarrekening 2017 is hierover verantwoording afgelegd. Het financiële resultaat geeft daardoor nieuw inzicht voor de toekomstige ramingen voor 2018 en verdere jaren. Dit inzicht leidt (mogelijk) tot nieuwe bijstellingen waardoor beter kan worden begroot.

5. Nieuwe beleidsvoorstellen

Dit zijn de beleidsvoorstellen die wij voorleggen aan de raad voor besluitvorming. Het zijn de wensen, plannen en voorstellen voor nieuw beleid voor de komende jaren.

6. Investerings

Dit zijn alle mutaties op de investeringen in de jaren 2018 tot en met 2022.

Bijlagen: hierin komt een totaaloverzicht van alle mutaties, een overzicht van de investeringen en een actualisatie van de belangrijkste onderwerpen uit de paragraaf Bedrijfsvoering.

De Voorjaarsrapportage wordt afgesloten met het Vaststellingsblad.

Algemene bepalingen

- Indien er geen verandering heeft plaatsgevonden in één van de onderwerpen, dan is dit onderwerp niet verder opgenomen in het programma;
- Alleen de mutaties die groter zijn dan € 10.000 worden kort toegelicht, bedragen kleiner dan € 10.000 worden niet toegelicht en zijn cursief gedrukt;
- In programma 7 worden naast de reguliere onderwerpen zoals hierboven genoemd, de financiële consequenties voor de reserves uiteengezet.

Behandelschema

- 21 juni 2018 Technische vragenronde voor gemeenteraadsleden
- 3 juli 2018 Behandeling Voorjaarsrapportage in de gemeenteraad

2. Kaderstellingen

De raad geeft, door het stellen van de kaders voor de begroting 2019 en de komende jaren, richting aan het beleid van gemeente Westerveld. In dit hoofdstuk staan de kaders die aan de gehele begroting raken ofwel waarvan de financiële impact tijdens het opstellen van de begroting nog zou kunnen wijzigen.

Bedragen in €, min is nadeel

	Meerjarenraming 2019-2022			
	2019	2020	2021	2022
1. Algemene uitkering gemeentefonds	1.000.000	1.500.000	1.750.000	2.250.000
2. Gemeenschappelijke regelingen				
IGSD	14.000	42.000	97.000	85.000
Reestmond	65.000	22.000	-31.000	3.000
Veiligheidsregio Drenthe (VRD)	-50.000	-61.000	-78.000	-108.000
GGD	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
RUD	-136.000	-136.000	-136.000	-136.000
Recreatieschap Drenthe	-	-	-	-
3. Inflatie	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
4. Personeelslasten	-	-	-	-
5. Lokale heffingen				
<u>Belastingen</u>				
OZB	33.000	33.000	33.000	33.000
Toeristenbelasting	-	-	-	-
Forensenbelasting	6.000	6.000	6.000	6.000
<u>Heffingen</u>				
Rioolheffing	-	-	-	-
Afvalstoffenheffing en reinigingsrecht	-94.000	-94.000	-94.000	-94.000
<u>Leges</u>				
Burgerzaken	3.000	3.000	3.000	3.000
Bestemmingsplannen	-	-	-	-
Vergunningen	4.000	4.000	4.000	4.000
Markten	-	-	-	-
Lijkbezorgingsrechten	2.000	2.000	2.000	2.000
6. Invoering omgevingswet	-	-	-	-
Saldo kaderstelling	707.000	1.181.000	1.416.000	1.908.000

1. Algemene uitkering Gemeentefonds

In relatie tot de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds zijn er per jaar drie bijstellingen die plaatsvinden in de mei-, september-, en decembercirculaire. Bij het vaststellen van de Najaarsrapportage 2016 is besloten dat de begroting in het vervolg alleen op de meicirculaire wordt gebaseerd. De effecten van de daaropvolgende september- en decembercirculaire worden rechtstreeks verwerkt in het reserve rekeningssaldo. Hiermee worden schommelingen in het begrote exploitatieresultaat voorkomen. Op het moment van opstellen van de Voorjaarsrapportage is de meicirculaire 2018 nog niet bekend. Tussen het nieuwe kabinet en de VNG is een interbestuurlijk programma opgesteld. De financiële effecten van dit programma zijn verwerkt in de maartcirculaire. Om vooruitlopend op de meicirculaire toch alvast een financieel perspectief te krijgen zijn de effecten van de maartcirculaire als kaderstelling opgenomen.

2. Gemeenschappelijke regelingen

De begroting en jaarrekening van de gemeenschappelijke regelingen worden, ter bespreking in de vergaderingen van 5 en 12 juni 2018, aan de commissie voorgelegd. Op basis daarvan worden de gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van de gemeenschappelijke regelingen opgenomen in de begroting 2019. Gemeenschappelijke regelingen waarvan de conceptbegroting al binnen is, zijn in de kaderstelling verwerkt.

3. Inflatie

Voor de geraamde bedragen in de begroting 2019 wordt een prijsaanpassing in verband met de inflatie toegepast (evenals in de begroting van 2018 is gedaan). De inflatie wordt op basis van het consumentenprijs-indexcijfer (hierna CPI) van juni 2018 gedaan met een maximum van € 100.000 voor de gehele begroting. Een aantal budgetten vormen een uitzondering hierop:

- de budgetten die beschikbaar zijn gesteld voor het Sociaal domein;
- groot onderhoud van wegen en gebouwen;
- subsidies en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen;

In de Voorjaarsrapportage 2018 is een voorlopige inflatie van de maximale € 100.000 toegepast en dit is als één bedrag verwerkt in de meerjarenraming. Bij de daadwerkelijke vaststelling van de begroting zal dit inflatiepercentage worden aangepast en worden verdeeld over de programma's zoals hierboven is beschreven.

Wanneer we de werkelijk inflatie zouden verwerken dan zou dit kunnen leiden tot een hogere structurele lastenstijging. De reden dat de inflatiecorrectie is gemaximeerd op € 100.000 heeft te maken met het realistisch begroten en de onder-uitputting van de afgelopen jaren. In de afgelopen jaren is gebleken dat er ontwikkelingen zijn die niet passen in de budgetcyclus en waar wel snel handelen noodzakelijk is. Om slagvaardig te kunnen zijn worden nieuwe ontwikkelingen vanuit onderuitputting in de programma's gedekt zodat hier geen aparte raadsbesluiten in de budgetcyclus voor nodig zijn.

4. Personeelslasten

De CAO loopt af op 1 januari 2019. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO zullen pas in de loop van 2019 starten. Om die reden is het niet mogelijk om nu al de financiële impact van een eventuele nieuwe CAO op te nemen. Dit betekent dat gevolgen voor 2019 pas in de voorjaarsrapportage 2019 verwerkt zullen worden.

5. Lokale heffingen

Belastingen

OZB

De OZB wordt jaarlijks trendmatig met een inflatiecorrectie verhoogd. Dit geldt voor zowel de woningen als de niet-woningen waarin het effect van het Ondernemersfonds Westerveld al is verwerkt. De inflatie wordt op basis van het CPI van juni 2018 gedaan. In de Voorjaarsrapportage 2018 is een voorlopig inflatiepercentage van 1,0% toegepast.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting voor 2018 is vastgesteld op € 1,10 per overnachting. Op dit moment is er geen aanleiding om het tarief aan te passen.

Forensenbelasting

Voor het jaar 2019 wordt de inflatie op basis van het CPI (juni 2018) gebaseerd. In de Voorjaarsrapportage 2018 is een voorlopig inflatiepercentage van 1,0% toegepast.

Heffingen

Wettelijk is vastgelegd dat de rioolheffing, afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Wij bepalen de tarieven voor deze heffingen op basis van de kostendekkendheid. In 2019 geldt hetzelfde uitgangspunt.

Leges

Burgerzaken

Kostendekkende tarieven voor alle leges van burgerzaken is niet mogelijk omdat een aantal wettelijk gemaximaliseerd is. Wij gaan voor de leges die wettelijk gemaximaliseerd zijn, net als voorgaande jaren de vastgestelde maximale tarieven volgen.

De leges voor de bestemmingsplannen, vergunningen, markten en lijkbezorgingsrechten zijn niet kostendekkend. Om kostendekkende tarieven te kunnen hanteren dienen de leges ruim boven het marktconforme tarief te stijgen. Dit is een onwenselijke situatie. De tarieven voor de leges worden daarom net als voorgaande jaren met een inflatiecorrectie op basis van het CPI (juni 2018) verhoogd.

6. Omgevingswet

Op 6 maart 2018 heeft de gemeenteraad het voorstel Invoering Omgevingswet vastgesteld. In dit voorstel is een budget voor de invoering voor 2018 beschikbaar gesteld. In het voorstel is ook aangegeven dat er daarnaast invoeringskosten voor de jaren daarna zijn. Afhankelijk van het gekozen ambitieniveau zal per jaar minimaal € 400.000 nodig zijn. De bestemmingsreserve sociaal domein komt in 2019 te vervallen. Daarom stellen we voor om € 1.500.000 daarvan beschikbaar te stellen in een bestemmingsreserve Omgevingswet. Daarmee is de komende jaren voldoende geld beschikbaar voor de voorbereiding en invoering van de Omgevingswet.

3. Perspectief per programma

Programma 0
Portefeuillehouder

Bestuur en ondersteuning
W.J.N.M. de Jong

Inleiding

Voortbordurend op 'Zo Buiten Zo Binnen' willen we verder gaan met de samenleving vaker, eerder en intenser te betrekken bij beleid. We willen met inwoners, ondernemers, deskundigen, raads- en collegeleden om de tafel om met zijn allen beleid te ontwikkelen. We leggen de precieze vorm daarvan niet vast, omdat we ook de vorm en de werkwijze samen willen bedenken. Ook zullen we bezig gaan met het ontwikkelen van een eigen langere termijnvisie. Een dergelijke visie kan ondersteunen om samenhangend beleid te ontwikkelen.

We gaan verder bouwen aan veilige en toekomstbestendige informatievoorziening, waarbij we gebruik maken van de mogelijkheden die nieuwe technologieën ons bieden.

Taakvelden

1. Bestuur
2. Burgerzaken
3. Beheer overige gebouwen en gronden
4. Ondersteuning organisatie
5. Treasury
6. Belastingen
7. Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds
8. Overige baten en lasten

Doelen 2019

1. Het instellen van een werkgroep bestuurlijke vernieuwing die onder andere adviseert over nieuwe vormen van besluitvorming zoals de samenlevingsakkoorden.
2. Onderzoeken of er voldoende draagvlak is voor het instellen van een jongerenraad.
3. Uitvoering geven aan een dynamisch meerjarig realisatieprogramma informatievoorziening Westerveld 2020.

Totaaloverzicht

Programma 0. Bestuur en ondersteuning		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
0.1 Bestuur	1.397	1.397	1.397	1.397	
0.2 Burgerzaken	148	121	130	130	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	139	139	139	139	
0.4 Overhead	6.560	6.488	6.373	6.372	
0.5 Treasury	-890	-872	-915	-937	
0.61 OZB Woningen	-2.588	-2.588	-2.588	-2.588	
0.62 OZB niet-woningen	-354	-354	-354	-354	
0.64 Belastingen overig	116	116	116	116	
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-28.294	-28.136	-28.070	-27.937	
0.8 Overige baten en lasten	19	19	19	19	
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	
0.10 Mutaties Reserves	-721	-952	-531	-419	
	-24.468	-24.622	-24.284	-24.062	

Programma 1
Portefeuillehouder

Veiligheid
H. Jager

Inleiding

Wij zetten ons in voor verdere samenwerking met gemeenten in de regio, veiligheids- en zorgpartners en andere overheden om de veiligheid in onze gemeente te waarborgen. Landelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, regionale afspraken en wijzigingen in wet- en regelgevingen hebben ertoe geleid, dat de lokale overheid zich in de komende periode nadrukkelijk bezig moet houden met ondermijnende criminaliteit, nazorg ex-gedetineerden, woonoverlast en problematiek van mensen met verward gedrag.

Taakvelden

1. Crisisbeheersing en Brandweer
2. Openbare orde en Veiligheid

Doelen 2019

1. Het tegengaan van ondermijning door samenwerking met het RIEC (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum). Hierdoor wordt veiligheid onderdeel van Aanpak Vitale Vakantieparken 2018 – 2022. (Zie ook programma 3)

Totaaloverzicht

Programma 1. Veiligheid		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.133	1.155	1.181	1.181	
1.2 Openbare orde en veiligheid	165	165	165	165	
	1.298	1.320	1.346	1.346	

Inleiding

Het nieuwe Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) zullen de komende periode richting geven aan het beleid voor Verkeer en vervoer. Bij het nieuwe GVVP zal er een oplossing moeten komen voor het vraagstuk met betrekking tot de zogenaamde oost-west verbinding door de gemeente tussen de A28 en A32. De huidige N855 dwars door enkele dorpen is niet passend bij de gemeentelijke ambities, verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Daarom moet er gekeken worden naar een opwaardering of alternatieve verbinding.

De fiets is van groot belang voor de gemeente Westerveld, met name toeristisch-recreatief gezien, dat het fietsen een eigen visie verdient. Ook snelfietsroutes en elektrisch fietsen maakt hier onderdeel van uit. In het GVVP wordt dan ook een visie met betrekking tot fietsen in Westerveld verwoord. Bij deze plannen staan wij open voor nieuwe initiatieven en suggesties vanuit de samenleving.

Taakvelden

1. Verkeer en vervoer
2. Parkeren
3. Recreatieve Havens
4. Economische Havens en waterwegen
5. Openbaar vervoer

Doelen 2019

1. Samen met de inwoners en andere stakeholders een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte realiseren. Herinrichting openbare ruimte:
 - Ruimte Actieplan Havelte
 - Heuvelenweg Dwingeloo
 - Herinrichting Diever (inclusief omgeving Dingspilhuus en Stad en Esch)
2. Verbetering bereikbaarheid, verkeersveiligheid en verkeersdoorstroming door de vaststelling van het nieuwe GVVP.
3. Ontwikkelen van een visie op fietsen in Westerveld als onderdeel van het GVVP.

Totaaloverzicht

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)

Taakveld	2019	2020	2021	2022
2.1 Verkeer en vervoer	2.760	2.852	2.744	2.730
2.2 Parkeren	-	-	-	-
2.3 Recreatieve havens	-	-	-	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.5 Openbaar vervoer	-	-	-	-
	2.760	2.852	2.744	2.730

Inleiding

Wij willen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of schoolverlaters zo veel mogelijk helpen bij het vinden van een baan bij het reguliere bedrijfsleven. Ook willen wij lokale innovatieve initiatieven op het gebied van lokale werkgelegenheid ondersteunen. Om het buitengebied leefbaar te houden moet er evenwicht zijn tussen landbouw en natuur. We willen daarom actieve steun geven aan duurzame, natuurinclusieve landbouw. Voor het versterken van de concurrentiepositie van de gemeente willen we het toeristisch/recreatieve bedrijfsleven stimuleren en ondersteunen bij het behouden en uitbreiden van recreatieve voorzieningen, voor zowel de eigen inwoners als de toeristen.

Taakvelden

1. Economische ontwikkeling
2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur
3. Bedrijfsloket en regelingen
4. Economische promotie

Doelen 2019

1. We willen de lokale economie versterken door het instellen van een door de raad geïnitieerde werkgroep die voortborduurt op de Denktank Lokale Economie.
2. We willen lokale innovatieve initiatieven op het gebied van lokale werkgelegenheid ondersteunen door het instellen van een innovatiefonds.
3. Kwaliteitsverbetering van de vakantieparken door uitvoering te geven aan het convenant Aanpak Vitale Vakantieparken 2018 – 2024.

Totaaloverzicht

Programma 3. Economie		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
3.1 Economische ontwikkeling	298	293	293	293	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	16	16	16	16	
3.4 Economische promotie	-692	-771	-817	-817	
	-378	-462	-508	-508	

**Programma 4
Portefeuillehouder**

**Onderwijs
H. Doeven**

Inleiding

Op dit moment zijn er geen majeure ontwikkelingen en bijzonderheden op het gebied van onderwijs. Wij willen het ingezette beleid bestendigen en staan daarbij open voor nieuwe initiatieven en suggesties vanuit de samenleving. Wanneer er ontwikkelingen zijn zullen we deze vraagstukken vanuit een integrale benadering bezien en afwegen in een mogelijk vervolg op de Sociale Structuurvisie.

De voormalige bibliotheek aan de Brink in Dwingeloo zal worden omgebouwd tot een zogenoemde Science Hub. Op deze wijze wil Astron hun werkzaamheden en activiteiten uitdragen en tonen aan inwoners en toeristen, maar ook trachten uit te rollen binnen het onderwijs (via educatieve kisten). Er zijn projecten als "Beleef de Ruimte" en "Sterredorp".

Taakvelden

1. Openbaar basisonderwijs
2. Onderwijshuisvesting
3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Doelen 2019

Voor 2019 zijn vooralsnog geen specifieke doelen.

Totaaloverzicht

Programma 4. Onderwijs		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
4.1 Openbaar basisonderwijs	420	420	420	420	
4.2 Onderwijshuisvesting	656	653	642	624	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	302	319	319	318	
	1.378	1.392	1.381	1.362	

**Programma 5
Portefeuillehouder**

**Sport, cultuur en recreatie
H. Doeven en W.J.N.M. de Jong**

Inleiding

Maatschappelijke voorzieningen waarvoor voldoende lokaal draagvlak is, willen wij open houden. Deze vraagstukken blijven om een samenhangende en consistent benadering vragen. Wij richten ons sinds 2012 daarbij niet meer op instandhouding van 'stenen/exploitaties' van afzonderlijke gebouwen, maar op aanwezigheid van functies in dorpen.

We zetten in op preventie van armoede en integrale aanpak van meervoudige problematiek; voor kinderen en jongeren worden de thuissituatie en de maatschappelijke omgeving betrokken.

De nieuwe cultuurvisie is samen met inwoners tot stand gekomen en zal in de komende periode uitgevoerd gaan worden.

Wanneer het gaat over het beheer van openbaar groen dan zal biodiversiteit een prominente rol hebben.

Taakvelden

1. Sportbeleid en activering
2. Sportaccommodaties
3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
4. Musea
5. Cultureel erfgoed
6. Media
7. Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Doelen 2019

1. Het instellen van een preventieplatform om sport en bewegen toegankelijker maken voor kwetsbare doelgroepen.
2. Duurzaam herstel van gemeentelijke monumenten door in samenwerking met betrokken eigenaren uitvoering geven aan de uitkomsten van het Dumo-onderzoek.
3. Met de inwoners komen tot een beter kwaliteitsniveau van openbaar groen en speelplaatsen door gezamenlijk het beheerplan op basis van de BrinQ visie op te stellen.

Totaaloverzicht

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
5.1 Sportbeleid en activering	180	180	180	180	
5.2 Sportaccommodaties	639	639	637	626	
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	427	367	366	366	
5.4 Musea	42	42	42	42	
5.5. Cultureel erfgoed	219	219	219	219	
5.6 Media	381	381	381	381	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.086	2.292	1.924	1.842	
	3.974	4.120	3.749	3.656	

Programma 6
Portefeuillehouder

Sociaal domein
J.Y.A. de Haas en H. Doeven

Inleiding

We willen de sociale cohesie en leefbaarheid in de gemeente versterken door meer aan te sluiten bij maatschappelijke en innovatieve initiatieven vanuit de inwoners en hier ruimte aan geven. Hiermee vergroten we de participatie van inwoners. We continueren en breiden hiermee het fonds maatschappelijke initiatieven uit zoals dit al bestaat binnen Westerveld.

Het Sociaal domein zullen we inbedden in de reguliere planning- en controlcyclus. Hierbij blijft de focus op vernieuwing en goede monitoring. De gemeente is koploper en heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Hier blijven we aandacht voor houden.

Taakvelden

1. Samenkracht en burgerparticipatie
2. Wijkteams
3. Inkomensregelingen
4. Begeleide participatie
5. Arbeidsparticipatie
6. Maatwerkvoorzieningen (WMO)
71. Maatwerkdienstverlening 18+
72. Maatwerkdienstverlening 18-
81. Geëscaleerde zorg 18+
82. Geëscaleerde zorg 18-

Doelen 2019

1. Verbeteren van armoedepreventie door het aanstellen van een armoedecoach en het organiseren van het week van het geld.
2. We willen het budget voor maatschappelijke initiatieven beter bekend maken door een publiciteitscampagne.
3. Realisatie van integrale toegang op het gebied van het Sociaal domein.

Totaaloverzicht

Programma 6. Sociaal domein		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.023	3.023	3.023	3.023	
6.2 Wijkteams	412	412	412	412	
6.3 Inkomensregelingen	1.662	1.607	1.623	1.623	
6.4 Begeleide participatie	2.949	2.846	2.746	2.746	
6.5 Arbeidsparticipatie	705	722	765	765	
6.6 Maatwerkvoorzieningen	932	932	932	932	
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	2.505	2.755	2.755	2.755	
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	1.695	1.695	1.695	1.695	
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-	
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.105	1.105	1.105	1.105	
	14.988	15.097	15.056	15.056	

**Programma 7
Portefeuillehouder**

**Volksgezondheid en milieu
H. Doeven en W.J.N.M. de Jong**

Inleiding

Om gezondheidsrisico's voor bewoners en toeristen door het gebruik van bestrijdingsmiddelen te voorkomen, willen wij afspraken maken met telers en inwoners.

Voor we onomkeerbare stappen zetten om te komen tot omzetting van mest in groen gas willen we de voor- en nadelen van vergassing helder in kaart brengen, waarbij onder meer gekeken wordt naar de schaalgrootte in relatie tot de lokale afzet van het gas, het aantal vervoerbewegingen, de aanvoer van mest over niet te grote afstand van Westerveld en de relatie met duurzame landbouw.

Soms kan flinke milieuwinst geboekt worden door strikte handhaving van de geldende regels.

Taakvelden

1. Volksgezondheid
2. Riolering
3. Afval
4. Milieubeheer
5. Begraafplaatsen

Doelen 2019

1. We willen voor eind 2019 afspraken maken met lelietelers en inwoners.
2. Het inzetten van een Fonds Duurzame Landbouw en het organiseren van kennisbijeenkomsten.
3. Inspelen op de wensen van inwoners en uitvaartverenigingen door een kwaliteitsverbetering ten aanzien van het beheer en onderhoud begraafplaatsen op basis van de BrinQ visie.

Totaaloverzicht

Programma 7. Volksgezondheid en milieu		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
7.1 Volksgezondheid	634	634	634	634	
7.2 Riolering	-191	-165	-162	-225	
7.3 Afval	-467	-471	-471	-474	
7.4 Milieubeheer	71	71	71	71	
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	134	69	68	66	
	181	138	140	72	

Inleiding

We willen de Woonvisie vaststellen en uitvoeren. Specifiek aandachtspunt is de promotie van de gemeente als aantrekkelijke en excellente woongemeente. Wij willen bij de bouw en verbouw van (huur)woningen en bedrijfsgebouwen het gebruik van aardgas voorkomen of terugdringen.

De invoering van de Omgevingswet zal deze bestuursperiode van groot belang zijn. De wet kent niet alleen inhoudelijke vergaande veranderingen, maar zal ook een omslag in rol en houding van de gemeente betekenen. Ook zullen bijvoorbeeld effecten op gezondheid en milieu vooraf zwaarder een rol gaan spelen bij de beoordeling van ruimtelijke plannen. Ook bij dit proces willen wij betrokken organisaties en inwoners goed betrekken.

Taakvelden

1. Ruimtelijke Ordening
2. Grondexploitatie
3. Wonen en bouwen

Doelen 2019

1. We willen het gebruik van aardgas terugdringen en voorkomen door alle nieuwbouwwoningen en bedrijfsgebouwen aardgasvrij te laten bouwen en verduurzamen coöperatiewoningen door prestatieafspraken te maken over 'nul op de meter' bij renovatie van huurwoningen.
2. Het plan van aanpak voor de implementatie van de omgevingswet voorleggen aan de gemeenteraad.
3. Samen met de inwoners een start maken met het opstellen van de omgevingsvisie.

Totaaloverzicht

Programma 8. VHROSV		Bedragen x € 1.000 (min is voordeel)			
Taakveld	2019	2020	2021	2022	
8.1 Ruimtelijke ordening	383	383	383	383	
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-12	-12	-11	-16	
8.3 Wonen en bouwen	574	574	574	574	
	945	945	946	941	

4. Financiële mutaties per programma

Programma 1 Burger en Bestuur en Openbare orde & veiligheid

Totaaloverzicht

Programma 1	Burger & Bestuur en Openbare orde & Veiligheid				
	Meerjarenraming 2019-2022				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	3.541.000	3.535.000	3.535.000	3.555.000	3.552.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	58.000	55.000	55.000	55.000	55.000
Voorjaarsrapportage 2018	3.599.000	3.590.000	3.590.000	3.610.000	3.607.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	447.000	440.000	446.000	430.000	427.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Voorjaarsrapportage 2018	446.000	439.000	445.000	429.000	426.000
SALDO programma 1	3.153.000	3.151.000	3.145.000	3.181.000	3.181.000

Financiële mutaties

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Autonome ontwikkelingen										
<i>Verschuiving handhaving vakantieparken (zie programma 4)</i>	-20.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VNG A en O fonds	49.000	-	48.000	-	48.000	-	48.000	-	48.000	-
Bijdrage VRD	22.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bijstellingen n.a.v. 2017										
<i>Lagere baten en lasten APV</i>	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
<i>Abonnementen raadsvergaderingen</i>	8.000	-	8.000	-	8.000	-	8.000	-	8.000	-
Saldo	58.000	-1.000	55.000	-1.000	55.000	-1.000	55.000	-1.000	55.000	-1.000

VNG A en O fonds

Vanuit de VNG zijn eind 2017 nieuwe afspraken gemaakt omtrent de financiering van het A+O fonds Gemeenten. De wijziging is budget neutraal voor gemeenten. Deze houdt in dat de financiering niet meer via het gemeentefonds, maar via de gemeenten geregeld wordt. Hiertoe ontvangen wij een extra bijdrage via de Algemene uitkering.

Bijdrage VRD

De afgelopen jaren zijn de loon- en prijsontwikkelingen van de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) opgevangen binnen de begroting. Dit was een bezuinigingsopdracht vanuit het Algemeen Bestuur VRD. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 is duidelijk geworden dat de loon- en prijsontwikkelingen niet meer opgevangen kunnen worden binnen de begroting. De VRD heeft de gemeenteraden verzocht de bijdrage te verhogen op basis van indexcijfers loon- en prijsstijging zodat de kwaliteit van de dienstverlening niet in gevaar komt.

Programma 2 **Beheer openbare ruimte en milieu**

Totaaloverzicht

Programma 2	Beheer openbare ruimte en milieu				
	Meerjarenraming 2019-2022				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	10.858.000	10.195.000	9.822.000	10.173.000	10.441.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	27.000	606.000	310.000	371.000	321.000
Voorjaarsrapportage 2018	10.885.000	10.801.000	10.132.000	10.544.000	10.762.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	6.693.000	6.327.000	5.948.000	6.426.000	6.781.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	146.000	509.000	169.000	209.000	159.000
Voorjaarsrapportage 2018	6.839.000	6.836.000	6.117.000	6.635.000	6.940.000
SALDO programma 2	4.046.000	3.965.000	4.015.000	3.909.000	3.822.000

Financiële mutaties

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Raadsbesluiten										
<i>Ruimtelijk actieplan Havelte (28-11-2017)</i>	-	-	49.000	-	49.000	-	49.000	-	49.000	-
Autonome ontwikkelingen										
Verschuiving legesopbrengsten	-	45.000	-	45.000	-	45.000	-	45.000	-	45.000
Onderhoudsplan kunstwerken	-	-	500.000	370.000	160.000	30.000	200.000	70.000	150.000	20.000
Bijstellingen n.a.v. 2017										
<i>Gladheidsbestrijding</i>	7.000	-	7.000	-	7.000	-	7.000	-	7.000	-
Bijdrage Nedvang	-	101.000	-	94.000	-	94.000	-	94.000	-	94.000
Nieuwe voorstellen										
<i>Dynamische snelheidsindicatoren</i>	5.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Actualisatie wegenlegger	-	-	50.000	-	-	-	-	-	-	-
Investerings										
Reconstructie Heuvelenweg (€ 270.000)	-	-	-	-	12.000	-	12.000	-	12.000	-
Ruimtelijk actieplan Havelte (€ 1.000.000)	-	-	-	-	23.000	-	45.000	-	45.000	-
Reconstructie en vervanging wegen (€ 830.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herontwikkeling locatie Dingspilhuis (€ 820.000)	-	-	-	-	37.000	-	37.000	-	37.000	-
Herinrichting omgeving Stad en Esch (€ 480.000)	-	-	-	-	22.000	-	21.000	-	21.000	-
Saldo	27.000	146.000	606.000	509.000	310.000	169.000	371.000	209.000	321.000	159.000

Verschuiving legesopbrengsten

Afgelopen jaren zijn de legesopbrengsten meer gesplitst naar de plek waar ook de kosten worden gemaakt. Zo worden de kosten voor de aanvraag van een in- of uitrit, aanleg kabels en kap van bomen gemaakt in programma 2, terwijl de opbrengsten in programma 6 geraamd zijn. Hierbij willen we de geraamde budgetten ook op de juiste plek plaatsen. Per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

Onderhoudsplan kunstwerken

Er is een groot onderhoudsplan voor de kunstwerken (bruggen, vlonder, beschoeiingen en dergelijke) opgesteld. Uit dit plan blijkt dat voor de komende 10 jaar een investering van € 1,3 miljoen noodzakelijk is. Aangezien de schommelingen in de jaren aanwezig zijn en we een gelijke druk op de begroting belangrijk vinden, stellen wij voor om een egalisatievoorziening kunstwerken in te stellen. Hierbij zal jaarlijks € 130.000 in deze voorziening gestort worden, zodat voor de komende 10 jaar deze voorziening toereikend is. Elke drie jaar zal een nieuw plan worden opgesteld, waarbij de bijdrage in de voorziening zal worden herzien op basis van dit plan.

Bijdrage Nedvang

De afgelopen jaren zijn de bijdragen van Nedvang en inkomsten van de Rova steeds hoger geweest dan begroot. Wij verwachten dat deze trend zich de komende jaren voortzet en hebben op basis van de cijfers van de afgelopen jaren de inkomsten opnieuw beoordeeld. Deze bijdragen zullen verwerkt worden in de afvalstoffenheffing.

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP)

In januari van dit jaar hebben wij voorgesteld om in plaats van een actualisatie van het vigerende GVVP op te stellen over te gaan tot de realisatie van een geheel nieuw GVVP. Om te komen tot een nieuw GVVP is externe expertise nodig. Hiervoor vragen we een budget van € 15.000 aan.

Actualisatie wegenlegger

Volgens de Wegenwet dient iedere gemeente over een actuele wegenlegger (document waar in staat wie verantwoordelijk is voor het onderhoud van de openbare wegen) te beschikken. De oude leggers dateren nog van voor de gemeentelijke herindeling en zijn in de meeste gevallen in de zeventiger jaren voor het laatst herzien. Omdat er in de afgelopen jaren veel veranderd is qua eigendom, beheer- en onderhoudsplicht van wegen moet de legger geactualiseerd worden. De oude leggers worden geactualiseerd en samen gevoegd tot één nieuw digitaal document dat voldoet aan de huidige wet- en regelgeving.

Reconstructie Heuvelenweg Dwingeloo

De weg is toe aan onderhoud en vanuit Dwingeloo komen er steeds vaker klachten in relatie tot de verkeersveiligheid. Uit de enquête die gedaan is in verband met de getroffen verkeersmaatregelen bij De Twingel komt deze weg als knelpunt naar voren. Vanuit groot onderhoud wegen, vervanging reconstructie wegen en riolering is budget beschikbaar van € 395.000. Om een volledige reconstructie te kunnen uitvoeren is echter nog € 270.000 nodig. Vervolgens zal in een participatietraject met belanghebbenden een ontwerp gemaakt worden waarbij we tevens aanspraak willen maken op BDU subsidie.

Ruimtelijk actieplan Havelte

Middels een breed participatietraject is het Ruimtelijk Actieplan Havelte (RAH) opgesteld. Met de eerste fase (Piet Soerplein en omgeving) is inmiddels gestart. Met het huidige beschikbare budget kan een deel van het RAH worden uitgevoerd. Om de doelstellingen van het plan voldoende te borgen en uitvoering te geven aan de essentiële onderdelen ten aanzien van toerisme, recreatie en economie is naast het beschikbare krediet zowel in 2019 als in 2020 een krediet nodig van € 500.000.

Reconstructie en vervanging wegen

Zoals elk jaar nemen we de nieuwe vervanging en reconstructie van wegen volgens wegenbeheersplan op.

Herontwikkeling locatie Dingspilhuus

Voor de locatie Dingspilhuus in Diever wordt een nieuwe bestemming gezocht. Hierbij wordt de projectgroep 'Diever op Dreef' betrokken. De kosten bestaan uit de sloop van het Dingspilhuus, het bouwrijp maken, de herstructurering van de omliggende wegen en parkeerplaatsen en de herinrichting van het overige openbaar gebied.

Herinrichting omgeving Stad en Esch

De functie van dorpshuis in Diever (Dingspilhuus) is verplaatst naar scholengemeenschap Stad en Esch. Door deze verplaatsing is het ook noodzakelijk dat de openbare ruimte wordt aangepast. Hierbij wordt tevens het aantal parkeervoorzieningen uitgebreid.

Programma 3

Onderwijs, sport en jeugdzorg

Totaaloverzicht

Programma 3	Onderwijs, sport en jeugdzorg				
	Meerjarenraming 2019-2022				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	7.594.000	7.173.000	7.332.000	6.923.000	6.816.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	560.000	-97.000	-97.000	-97.000	-97.000
Voorjaarsrapportage 2018	8.154.000	7.076.000	7.235.000	6.826.000	6.719.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	369.000	466.000	388.000	361.000	360.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
Voorjaarsrapportage 2018	341.000	438.000	360.000	333.000	332.000
SALDO programma 3	7.813.000	6.638.000	6.875.000	6.493.000	6.387.000

Financiële mutaties

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Raadsbesluiten										
<i>Investeringssubsidie vv Dwingeloo en Rugbyclub Dwingeloo (20-02-2018)</i>	131.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Sportaccommodatie en ontmoetingsruimte Stad en Esch Diever (13-03-2018)</i>	484.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Collegebesluiten										
<i>Verzoek tot vergoeding schade BSO-ruimte Brede School Dwingeloo (20-03-2018)</i>	11.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
<i>Inrichting sportaccommodaties</i>	14.000	-	14.000	-	14.000	-	14.000	-	14.000	-
<i>Volwassen educatie</i>	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
<i>Harmonisatie kinderopvang</i>	-53.000	-	-53.000	-	-53.000	-	-53.000	-	-53.000	-
<i>Verschuiving Muziekonderwijs (zie programma 5)</i>	-65.000	-	-65.000	-	-65.000	-	-65.000	-	-65.000	-
<i>Investeringssubsidie w Old Forward</i>	31.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bijstellingen n.a.v. 2017										
<i>Diverse beperkte bijstellingen</i>	-2.000	-	-2.000	-	-2.000	-	-2.000	-	-2.000	-
<i>Verhuuropbrengsten binnensport</i>	-	-25.000	-	-25.000	-	-25.000	-	-25.000	-	-25.000
<i>Verhuuropbrengsten brede school</i>	-	-12.000	-	-12.000	-	-12.000	-	-12.000	-	-12.000
Saldo	560.000	-28.000	-97.000	-28.000	-97.000	-28.000	-97.000	-28.000	-97.000	-28.000

Inrichting sportaccommodaties

Jaarlijks worden de sport- en spelmaterialen op veiligheid geïnspecteerd. Op basis van deze inspecties worden nieuwe sport- en spelmaterialen aangeschaft. Op basis van de rapportages verwachten we de komende jaren meer materialen te moeten vervangen.

Harmonisatie kinderopvang

Door harmonisatie wordt een deel van de kinderopvang vergoed via de kinderopvangtoeslag. Daarmee komen deze kosten niet meer voor de rekening van de gemeente.

Investeringssubsidie vv Old Forward

Voetbalvereniging Old Forward heeft een verzoek ingediend voor een investeringssubsidie ten behoeve van vernieuwing van de was- en kleedgebouwen. Deze investeringskosten vormen een onderdeel van een totaal plan betreffende het toekomstig duurzaam bestendig maken van het buitensportcomplex.

Verhuuropbrengsten binnensport

De verhuuropbrengsten voor binnensport lopen terug. De verwachting voor de komende jaren is dat deze trend zich voort zal zetten. Wij willen de begroting en realiteit weer in balans brengen.

Verhuuropbrengsten brede school

Er zijn minder huurinkomsten van de kinderopvangorganisatie als gevolg van het overleg met de gebruikers van de Twingel in Dwingeloo.

Programma 4 Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen

Totaaloverzicht

Programma 4	Lokale economie, vrijetijdseconomie en werk en inkomen				
	Meerjarenraming 2019-2022				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	9.841.000	9.392.000	9.238.000	9.151.000	9.149.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	408.000	168.000	100.000	100.000	100.000
Voorjaarsrapportage 2018	10.249.000	9.560.000	9.338.000	9.251.000	9.249.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	3.178.000	3.238.000	3.249.000	3.249.000	3.248.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	364.000	-60.000	-70.000	-70.000	-70.000
Voorjaarsrapportage 2018	3.542.000	3.178.000	3.179.000	3.179.000	3.178.000
SALDO programma 4	6.707.000	6.382.000	6.159.000	6.072.000	6.071.000

Financiële mutaties

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Collegebesluiten										
<i>Reestmond - Herziane begroting 2018 en doorrekening 2019-2021 (31-10-2017)</i>	-210.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Eindrapportage Toegang IGSD (06-03-2018)</i>	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
<i>Administratieve wijziging Implementatieplan IGSD</i>	-	-	-60.000	-60.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
<i>Rijksbijdrage uitkeringsgerechtigden</i>	75.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Verschuiving handhaving vakantieparken</i>	-	364.000	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Hogere opbrengst Ondernemersfonds</i>	20.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Bedrijvenregeling Hogere subsidie Schaapskudde</i>	62.000	-	62.000	-	62.000	-	62.000	-	62.000	-
	300.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	5.000	-	5.000	-	5.000	-	5.000	-	5.000	-
Bijstellingen n.a.v. 2017										
<i>Diverse beperkte bijstellingen</i>	1.000	-	1.000	-	1.000	-	1.000	-	1.000	-
Nieuwe voorstellen										
<i>Nieuw beleid lokale economie</i>	40.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Communicatie/productontwikkeling vrijetijdseconomie</i>	100.000	-	100.000	-	100.000	-	100.000	-	100.000	-
<i>Bijdrage ontvangstruimte schaapskooi Holtingerveld</i>	-	-	60.000	-	-	-	-	-	-	-
Investerings										
<i>Bebording Holtingerveld (€ 30.000)</i>	-	-	-	-	2.000	-	2.000	-	2.000	-
Saldo	408.000	364.000	168.000	-60.000	100.000	-70.000	100.000	-70.000	100.000	-70.000

Plan van aanpak toegang Sociaal domein

Naar aanleiding van het "Transitieplan integrale toegang Steenwijkerland en Westerveld" is er een projectgroep gestart om het besluit om de uitvoering van de participatiewet op te nemen in de toegang van de betreffende gemeenten uit te werken. Op dit moment wordt geschreven aan een plan van aanpak, welke in september gereed zal zijn. Voor het opstellen van het plan van aanpak is

ondersteuning gevraagd bij een adviesbureau en wordt iemand ingehuurd om de reguliere taken van de interne projectleider tijdelijk (2 jaar) over te nemen. Hierbij wordt een budget aangevraagd voor de periode van het plan van aanpak. Bij de Najaarsrapportage zal de uitwerking van het implementatieplan worden gedeeld en zullen ook de substantiële kostenramingen voor de implementatie (zoals huisvesting, automatisering, frictiekosten en dergelijke) globaal in kaart zijn gebracht, zodat hiervoor een aanvraag kan worden gedaan.

Rijksbijdrage uitkeringsgerechtigden

De rijksbijdrage uitkeringsgerechtigden over 2018 is gebaseerd op het werkelijk aantal uitkeringsgerechtigden per 1 januari 2017. De afname over 2017 en 2018 is niet verdisconteerd in de rijksbijdrage over 2018. Hierdoor ontstaat er nu een voordeel.

Verschuiving handhaving vakantieparken

In de voorjaarsnota 2017 is € 20.000 beschikbaar gesteld voor extra capaciteit op handhaving openbare orde en veiligheid op vakantieparken. Op 7 november hebben wij het convenant getekend Aanpak Vitale Vakantieparken Drenthe 2018 - 2024. Daarom wordt voorgesteld om het beschikbare budget te gebruiken voor een plan van aanpak voor de pilot Aanpak Vitale Vakantieparken 2018 - 2024.

Hogere opbrengst Ondernemersfonds

Stichting Ondernemersfonds Westerveld is in 2017 gestart. De afspraak met de Stichting is dat alle opbrengsten één op één doorbetaald worden aan de stichting. De eerste inschatting van de opbrengst was geraamd op € 205.000. Uiteindelijk is het resultaat € 267.000. Voorstel is daarom dan ook om de geraamde voorschotten in dit budget te verhogen en daarmee ook de inkomsten te verhogen.

Bedrijvenregeling

Er is door uw raad een budget beschikbaar gesteld voor de bedrijvenregeling. Dit bedrag is in een bestemmingsreserve geplaatst. Vanwege de uitvoerbaarheid is het hele bedrag aan de provincie overgemaakt. Hierbij wordt dan ook het bedrag uit de bestemmingsreserve onttrokken. Wanneer blijkt dat niet het gehele bedrag door ondernemers uit onze gemeente wordt aangevraagd, dan zal het resterende bedrag vanuit de provincie weer terugvloeien naar de gemeente.

Nieuw beleid lokale economie

De raad heeft in december 2017 de wens geuit om te komen tot een nieuw economisch beleid. In 2018 kan een start worden gemaakt met de opstelling van het nieuwe beleid. Dit willen wij nadrukkelijk samen doen met de ondernemers, bedrijven en inwoners via de principes van ZoBuitenZoBinnen. Naast een aanvraag voor procesgeld, zal ook een startnotitie aan uw raad worden voorgelegd. Dit procesgeld zal worden ingezet voor de inhuur van externe deskundigheid, de organisatie van themabijeenkomsten en communicatie rondom het proces.

Communicatie/productontwikkeling vrijetijdseconomie

Uit dit budget willen we onder andere gemeentebrede ondernemersinitiatieven ondersteunen die gericht zijn op het versterken van de vrijetijdseconomie.

Daarnaast zijn de Koloniën van Weldadigheid genomineerd voor de UNESCO Werelderfgoed status. Om enerzijds het verhaal beter te vertellen en anderszijds de Koloniën, zowel lokaal, regionaal als landelijk te promoten is budget nodig.

Hierbij willen we gebruik maken van zowel online- als offline communicatiemiddelen. Voorstel is om voor de periode 2018 - 2022 jaarlijks € 100.000 vrij te maken voor communicatie en productontwikkeling.

Bebordingen Holtingerveld

Graag willen we passanten stimuleren om een bezoek te brengen aan het Holtingerveld. Daarvoor is een goede verwijzing naar het Holtingerveld belangrijk. Hiervoor willen we welkomst- en verwijfsborden plaatsen langs de A32, de N353, N371.

Programma 5

Zorg, welzijn en Cultuur

Totaaloverzicht

Programma 5	Zorg, welzijn en cultuur				
	Meerjarenraming 2019-2022				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	8.268.000	7.051.000	7.324.000	7.295.000	7.298.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	166.000	181.000	121.000	121.000	121.000
Voorjaarsrapportage 2018	8.434.000	7.232.000	7.445.000	7.416.000	7.419.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	533.000	438.000	462.000	432.000	436.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	-	-	-	-	-
Voorjaarsrapportage 2018	533.000	438.000	462.000	432.000	436.000
SALDO programma 5	7.901.000	6.794.000	6.983.000	6.984.000	6.983.000

Financiële mutaties

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Raadsbesluiten										
<i>Cultuur in de Gemeente Westerveld (06-03-2018)</i>	30.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	-	30.000	-
<i>Voorbereidingbudget haalbaarheidsonderzoek dorps huis Havelte (06-03-2018)</i>	20.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Collegebesluiten										
<i>Herstructureringssubsidie Over Entinghe Dwingeloo (06-03-2018)</i>	25.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
Uitbreiding GGZ	26.000	-	26.000	-	26.000	-	26.000	-	26.000	-
Verschuiving Muziekonderwijs	65.000	-	65.000	-	65.000	-	65.000	-	65.000	-
Bijdrage ontvangstruimte schaapskooi Holtingerveld	-	-	60.000	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	166.000	-	181.000	-	121.000	-	121.000	-	121.000	-

Uitbreiding GGZ

Door de GGZ worden nu extra inspecties gedaan bij kinderopvanglocaties. Hiermee was nog geen rekening gehouden in de begroting.

Daarnaast richt de GGZ een spoedeisende poli in, hiervoor wordt van de gemeenten een bijdrage gevraagd.

Verschuiving Muziekonderwijs

De bedragen voor muziekonderwijs en muziekondersteuning stonden verspreid in programma 3 en programma 5. Nu wordt alles in programma 5 verantwoord.

Bijdrage ontvangstruimte schaapskooi Holtingerveld

Op 30 augustus 2016 heeft het college aan de Stichting Holtinger Schaapskudde (SHS) een financiële ondersteuning toegezegd voor de realisatie van een ontvangst-/vergaderruimte bij de schaapskooi op het Holtingerveld. De toezegging die is gedaan betreft 30% van de bouwkosten tot een maximum van € 60.000.

Programma 6

Ruimtelijke ontwikkeling

Totaaloverzicht

Programma 6	Ruimtelijke ontwikkeling				
	Meerjarenraming 2019-2022				
	2018	2019	2020	2021	2022
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	1.589.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000	1.513.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	233.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Voorjaarsrapportage 2018	1.822.000	1.528.000	1.528.000	1.528.000	1.528.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Voorjaarsrapportage 2018	370.000	370.000	370.000	370.000	370.000
SALDO programma 6	1.452.000	1.158.000	1.158.000	1.158.000	1.158.000

Financiële mutaties

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Raadsbesluiten										
<i>Invoering Omgevingswet (06-03-2018)</i>	104.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
Projectleider Kolonieplan	17.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hogere bijdrage RUD	52.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Verschuiving legesopbrengsten (zie programma 2)</i>	-	-45.000	-	-45.000	-	-45.000	-	-45.000	-	-45.000
Bijstellingen n.a.v. 2017										
<i>Juridische kosten bestemmingsplannen</i>	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Nieuwe voorstellen										
Woonvisie	30.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erfgoedbeleid	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	233.000	-30.000	15.000	-30.000	15.000	-30.000	15.000	-30.000	15.000	-30.000

Projectleider Kolonieplan

In gezamenlijkheid met de provincie Drenthe en de Maatschappij van Weldadigheid wordt een vervangende projectleider aangetrokken. De gemeentelijke bijdrage wordt geraamd op € 17.000.

Hogere bijdrage RUD

De RUD is naar aanleiding van het rapport van Seinstra en van der Laar gestart met een ontwikkelprogramma. Hierin zijn drie topprioriteiten naar voren geschoven, te weten de professionalisering en ondersteuning van de financiële functie, het project opdrachtverlening en digitale beschikbaarheid documenten en het leefomgevingssysteem (LOS). Hiervoor is een extra bijdrage van de deelnemers nodig om hierin te ondersteunen.

Juridische kosten bestemmingsplannen

Door het toenemen van complexere vraagstukken en meer juridische beroepszaken wordt er vaker externe juridische expertise ingeschakeld. Tegelijk stijgen door deze toename ook de inkomsten.

Woonvisie

De raadscommissie FDM heeft in maart 2018 besloten de Woonvisie na de verkiezingen vast te laten stellen door de nieuwe raad. Dit houdt in dat in overleg met het nieuwe college en de nieuwe raad de Woonvisie naar verwachting aangepast moet worden al dan niet met aanvullend onderzoek. Voor deze aanpassing, externe begeleiding en mogelijk aanvullend onderzoek is budget nodig. Daarnaast staat voor het komend jaar in de provincie Drenthe de campagne "Lang zult u leven" gepland. Gemeenten zijn gevraagd mee te doen. De implementatiekosten van de promotiecampagne worden deels door gemeenten gedragen. Daarnaast is in de Woonvisie opgenomen dat "wonen in Westerveld" meer gepromoot zou moeten worden. In combinatie met de campagne "Lang zult u Leven" en woningbouw in de gemeente Westerveld is het raadzaam het budget voor promotie op te hogen.

Erfgoedbeleid

In verband met de inwerking treden van de nieuwe erfgoedwet moet het huidige beleid worden geactualiseerd. Daarmee wordt ook geanticipeerd op de nieuwe omgevingswet.

Programma 7 **Belastingen en Financiën**

Totaaloverzicht

Programma 7	Financiën en Belastingen				
	2018	2019	Meerjarenraming 2019-2022		
			2020	2021	2022
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	9.745.000	8.137.000	8.053.000	7.954.000	7.726.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	408.000	343.000	323.000	314.000	506.000
Voorjaarsrapportage 2018	10.153.000	8.480.000	8.376.000	8.268.000	8.232.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	36.771.000	35.496.000	35.295.000	35.273.000	34.940.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	-280.000	-327.000	-316.000	-309.000	-118.000
Voorjaarsrapportage 2018	36.491.000	35.169.000	34.979.000	34.964.000	34.822.000
SALDO programma 7 voor winstbesteding	-26.338.000	-26.689.000	-26.603.000	-26.696.000	-26.590.000
RESERVERINGEN					
Lasten					
Najaarsrapportage 2017	187.000	3.075.000	68.000	25.000	115.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	-	-	-	-	-
Voorjaarsrapportage 2018	187.000	3.075.000	68.000	25.000	115.000
Baten					
Najaarsrapportage 2017	3.276.000	3.748.000	972.000	508.000	486.000
Mutaties Voorjaarsrapportage	845.000	48.000	48.000	48.000	48.000
Voorjaarsrapportage 2018	4.121.000	3.796.000	1.020.000	556.000	534.000
SALDO programma 7 na bestemming	-3.934.000	-721.000	-952.000	-531.000	-419.000

Financiële mutaties programma 7

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Raadsbesluiten										
<i>Amendement verlaging OZB (31-10-2017)</i>	-	-250.000	-	-250.000	-	-250.000	-	-250.000	-	-250.000
<i>Krediet aanpassing Brink 4b (19-12-2017)</i>	-	-	1.000	-	1.000	-	1.000	-	1.000	-
Autonome ontwikkelingen										
<i>Administratieve wijziging Hogere opbrengst Ondernemersfonds (zie programma 4)</i>	-212.000	-212.000	-209.000	-209.000	-198.000	-198.000	-192.000	-191.000	-	-
Formatie Informatiebeveiliging	78.000	15.000	197.000	30.000	197.000	30.000	197.000	30.000	197.000	30.000
Formatie APV	46.000	-	34.000	-	34.000	-	34.000	-	34.000	-
Formatie Grondzaken	46.000	-	46.000	-	46.000	-	46.000	-	46.000	-
Stijging pensioenpremies en sociale lasten	136.000	-	136.000	-	136.000	-	136.000	-	136.000	-
Taakstelling buitendienst	59.000	-	79.000	-	79.000	-	79.000	-	79.000	-
Projecten ICT	95.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Landelijke voorziening WOZ</i>	-	-	4.000	-	4.000	-	4.000	-	4.000	-
<i>Leegstandsbeheer Eemster</i>	14.000	8.000	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Leegstandsbeheer Heidehoek</i>	3.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Bodemonderzoek voormalige</i>	7.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Sloopbudget Storkschool</i>	-35.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Visie recreatie knooppunt Dieversluis</i>	7.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Haalbaarheid initiatief Vledder</i>	19.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividend BNG Bank	-	102.000	-	45.000	-	45.000	-	45.000	-	45.000
Ontvangen ziekengeld	-	-5.000	-	-5.000	-	-5.000	-	-5.000	-	-5.000
WW verplichting	80.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Implementatieplan IGSD (zie programma 4)</i>	42.000	-	55.000	-	15.000	-	-	-	-	-
Bijstellingen n.a.v. 2017										
Digitalisering archief	23.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investeringsplan										
Vervangingsplan buitendienst (€ 217.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Videosysteem raadzaal (€ 55.000)	-	-	-	-	9.000	-	9.000	-	9.000	-
Saldo	408.000	-280.000	343.000	-327.000	323.000	-316.000	314.000	-309.000	506.000	-118.000

Formatie Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging en (specifiek) bescherming van persoonsgegevens zijn inmiddels wettelijk verplichte taken. Om deze taken verantwoord uit te kunnen voeren is extra formatie nodig. Waar mogelijk wordt op bepaalde onderdelen samengewerkt en worden de kosten naar rato verdeeld over de samenwerkende organisaties.

Formatie APV

Naar aanleiding van meerdere (landelijke) onderzoeksrapporten en een (intern) doelmatigheidsonderzoek naar de vergunningverlening van evenementen, is de formatie en werkwijze op het taakveld APV en bijzondere wetten geanalyseerd. Conclusie van deze analyse is dat de huidige beheersmatige manier van vergunningverlening (te) veel risico's met zich mee brengt.

Formatie Grondzaken

In 2015 is er een externe quick scan uitgevoerd naar de benodigde formatie op het taakveld grondzaken en vastgoed. Hieruit bleek dat er voor de gemeente Westerveld behoefte is aan 2,5 fte. De afgelopen jaren is de conjunctuur veranderd, waardoor er meer gemeentelijke projecten zijn opgestart. Deze vindt u (o.a.) terug in de paragraaf Grondbeleid. Hoewel er strikt genomen geen sprake is van nieuw beleid, is er wel sprake van meer, nieuwe en andere taken voor ons apparaat met deze toename van werkzaamheden. Het is van belang dat de bezetting wordt uitgebreid van 2 naar 2,5 fte. Daarom wordt u verzocht € 46.400 beschikbaar te stellen voor aanvullende formatie.

Stijging pensioenpremies en sociale lasten

De kosten van de stijging van de pensioenpremies en sociale lasten 2018 en verder zijn berekend, dit resulteert in een stijging van de loonkosten van € 136.000. De stijging van de lonen als gevolg van de cao wijziging was voorzien en is reeds verwerkt in de bedragen.

Taakstelling buitendienst

Bij de bezuinigingen in 2015 is een taakstelling opgenomen voor de buitendienst. Deze taakstelling is inmiddels ingevuld doordat diverse budgetten speeltoestellen vanaf 2016 verlaagd zijn. Deze bijstellingen zijn niet afgeboekt op de taakstelling, maar zijn verwerkt in het rekeningresultaat. We verzoeken u daarom in te stemmen met het opheffen van de taakstelling.

Projecten ICT

Voor de uitbreiding externe geheugencapaciteit en generieke postintake zullen in 2018 kosten worden gemaakt. Deze projecten zijn in 2017 of eerder al gestart en zullen in 2018 worden afgerond.

Sloopbudget Storkschool

De sloopkosten van de voormalige Storkschool zijn lager uitgevallen dan geraamd.

Vorbereidingskrediet initiatief Vledder Noord

Voor Vledder Noord is er een initiatief voor een woonzorg complex. Om de haalbaarheid te onderzoeken moeten kosten worden gemaakt. Deze kosten komen te zijner tijd ten laste van de grondexploitatie van Vledder Noord fase 1a.

Dividend BNG Bank

De BNG heeft een hoger resultaat behaald over 2016 dan geraamd. Hierdoor stijgt ook de dividenduitkering. Het totale dividend wat uitgekeerd wordt is € 141 miljoen, waarbij een bedrag van € 131.500 wordt uitgekeerd aan onze gemeente. Omdat het dividend de afgelopen twee jaar hoger is dan was geraamd is de verhoging gedeeltelijk structureel verwerkt.

WW verplichting

De gemeente is eigenrisicodrager voor de WW-verplichtingen. Voor 2018 waren geen lasten begroot, maar inmiddels zijn enkele voormalig werknemers werkloos. Als gevolg van het eigen-risico komen deze kosten voor rekening van de gemeente.

Digitalisering archief

Bij de jaarrekening is een deel van het in 2017 beschikbaar gestelde budget voor digitalisering archief vrijgevallen. Wij verzoeken uw raad dit budget opnieuw toe te kennen zodat we het betreffende deelproject digitalisering archief af kunnen ronden.

Vervangingsplan buitendienst

Voor 2022 is een investeringskrediet nodig voor de vervanging van voer- en werktuigen volgens vervangingsschema.

Videosysteem raadzaal

Aanpassing van het videosysteem in de raadzaal is wenselijk om een betere kwaliteit (HD-kwaliteit in beeldverhouding 19:9) en betere zichtbaarheid voor bijvoorbeeld presentaties te bewerkstelligen.

Financiële mutaties reserves

Omschrijving	2018		2019		2020		2021		2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Raadsbesluiten										
<i>Vaststelling uitgaven</i>										
<i>bestemmingsreserve versterking</i>										
<i>fysieke aantrekkelijkheid</i>	-	-	-	48.000	-	48.000	-	48.000	-	48.000
<i>gemeente (28-11-2017)</i>										
<i>Voorbereidingbudget</i>										
<i>haalbaarheidsonderzoek</i>	-	20.000	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>dorpshuis Havelte (06-03-2018)</i>										
<i>Sportaccommodatie en</i>										
<i>ontmoetingsruimte Stad en Esch</i>	-	484.000	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Diever (13-03-2018)</i>										
Collegebesluiten										
<i>Herstructureringssubsidie Over</i>										
<i>Entinghe Dwingeloo (06-03-2018)</i>	-	26.000	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Eindrapportage Toegang IGSD</i>										
<i>(06-03-2018)</i>	-	15.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Autonome ontwikkelingen										
<i>Bedrijvenregeling</i>										
<i>(zie programma 4)</i>	-	300.000	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo	-	845.000	-	48.000	-	48.000	-	48.000	-	48.000

Bijlage 1 Overzicht investeringen

Omschrijving	Programma	Nieuwe Investing	Investering:				
			2018	2019	2020	2021	2022
Economisch Nut:							
Riolering vrijval (2016)	2		27.122				
Riolering vrijval (2017)	2		265.378				
Riolering vrijval (2018)	2		237.363				
Riolering vrijval (2019)	2			227.779			
Riolering vrijval (2020)	2				224.955		
Riolering vrijval (2021)	2					222.784	
Riolering vrijval (2022)	2						125.863
Riolering drukriolering bouwkundig (2017)	2		23.532				
Riolering drukriolering bouwkundig (2019)	2			25.000			
Riolering drukriolering mech/elektr (2017)	2		34.815				
Riolering drukriolering mech/elektr (2018)	2		33.000				
Riolering drukriolering mech/elektr (2020)	2				33.000		
Riolering drukriolering mech/elektr (2021)	2					33.000	
Riolering drukriolering mech/elektr (2022)	2						432.000
Riolering bouwkundig (2019)	2			194.000			
Riolering bouwkundig (2020)	2				40.000		
Riolering bouwkundig (2022)	2						17.000
Riolering persleiding (2018)	2		176.000				
Riolering persleiding (2021)	2					27.000	
Riolering Milieumaatregelen (2016)	2		150.230				
Riolering Milieumaatregelen (2017)	2		127.575				
Riolering Milieumaatregelen (2018)	2		150.000				
Riolering Milieumaatregelen (2019)	2			150.000			
Riolering Milieumaatregelen (2020)	2				150.000		
Riolering Milieumaatregelen (2021)	2					150.000	
Riolering Milieumaatregelen (2022)	2						150.000
Riolering Stedelijk watersysteem (2016)	2		19.149				
Riolering Stedelijk watersysteem (2018)	2		46.600				
Riolering Stedelijk watersysteem (2019)	2			46.600			
Riolering Stedelijk watersysteem (2020)	2				46.600		
Riolering Stedelijk watersysteem (2021)	2					46.600	
Riolering Stedelijk watersysteem (2022)	2						46.600
Begraafplaatsadministratie (2018)	2		30.000				
Renovatie trainingsveld Darp (2018)	3		33.615				
Renovatie korfbalveld Wapserveen (2019)	3			33.615			
Renovatie sportvelden (2020)	3				33.615		
Project Havelterberg Hoofdpoort	4		407.824	30.000			
Vervanging daken gebouwen voormalige werf Havelte	7		57.000				
Bouw sportzaal Stad en Esch	3		1.844.000				
Aanpassing Brink 4b Dwingeloo	7	Ja	127.000				
Vervanging monitoren (2017)	7		38.000				
Vervanging servers (2018)	7		376.500				
Vervanging opslagmedium voor servers (2017)	7		35.000				
Vervanging netwerkcomponenten (2018)	7		81.000				
Aanschaf upgrade licenties MS Office (2018)	7		59.500		32.000		
Vervanging Mobiele Devices (2018)	7		39.000				
Vervanging laptops (2019)	7			29.000			
Indoordekking mobiele telefonie (2016)	7		22.185				
Vervanging scanners (2018)	7		10.000				
Modernisering BRP (2018)	7		25.000				
Vervangen Wifi netwerk (2019)	7			20.000			
Software Planon en e-beluivorming	7		67.000				
Vervanging telefooncentrale gemeentehuis (2016)	7		80.000				
Videosysteem Raadzaal (2019)	7	Ja		55.000			
Vervanging MAN vrachtwagen (BV-BX-87)	7		135.000				
Vervanging Nido Stratos natstroommachine (2017)	7		33.100				
Vervanging SNK 180 EPZ nr 346 sneeuwpluog (2017)	7		12.950				
Vervanging vrachtwagen MAN 18320 (2018)	7		139.050				
Vervanging Nido Stratos natstroommachine (2018)	7		46.350				
Vervanging vrachtwagen MAN 18225 (2019)	7			139.050			
Vervanging VW Caddy (2019)	7			27.980			
Vervanging VW Caddy (2019)	7			27.980			
Vervanging VW Caddy (2019)	7			27.980			
VW Lt 35 gesloten (2017)	7		48.000				
VW transporter enkele cabine (2017)	7		34.000				
Hoogwerker (2017)	7		11.081				
VW Transporter dubbele cabine (2018)	7		35.000				
VW Transporter enkele cabine met kraan (2018)	7		44.000				
Vrachtwagen MAN TGS 18-320 (2020)	7				150.000		
VW Transporter gesloten (2020)	7				44.000		
Hogedrukspuit Rioned HD 50 de luxe (2020)	7				11.000		
Vervanging VW Caddy (2018)	7		22.000				
Zoutstrooier Epoke LBO (2022)	7	Ja					35.000
Zoutstrooier Sirius (2022)	7	Ja					80.000
Zoutstrooier Sirius (2022)	7	Ja					80.000
Zoutstrooier Igloo (2022)	7						33.000
Totaal Economisch Nut:			5.183.919	1.033.984	765.170	479.384	999.463

Omschrijving	Programma	Nieuwe Investering	Investering:				
			2018	2019	2020	2021	2022
Maatschappelijk Nut							
Reconstructie weg Lhee-Kraloo (2012)	2		42.296				
Herinrichten Vledderweg en Dorpsstraat Vledder (2015)	2		21.459				
Vervanging + reconstructie wegen (2017)	2		450.000				
Vervanging + reconstructie wegen (2018)	2		627.585				
Vervanging + reconstructie wegen (2019)	2			200.000			
Vervanging + reconstructie wegen (2020)	2				1.027.000		
Vervanging + reconstructie wegen (2021)	2					299.000	
Vervanging + reconstructie wegen (2022)	2	Ja					830.000
Reconstructie dorpskern Diever (2017)	2		1.618.615				
Kwaliteitsimpuls fiestpaden (2017)	2		325.463				
Fietspad De Vennen - De Mussels	2		702.183				
Moleneinde/Lheeweg (2017)	2		65.691				
Vervanging M.A. Naamen van Eemneslaan (2018)	2		460.000				
Ruimtelijk actieplan Havelte	2	Ja	1.158.455	500.000	500.000		
Reconstructie Heuvelenweg (2019)	2	Ja		270.000			
Herontwikkeling locatie Dingspilhuus (2019)	2	Ja		820.000			
Herinrichting omgeving Stad en Esch (2019)	2	Ja		480.000			
Uitvoering Licht- en Duisternisplan 2011-2020	2		302.050	179.500	179.500		
Uitvoering beleid- en beheerplan Brinken (2018)	2		15.000				
Uitvoering beleid- en beheerplan Brinken (2019)	2			15.000			
Uitvoering beleid- en beheerplan Brinken (2020)	2				15.000		
Evenemententerrein en Brink Dwingeloo (2018)	2		200.000				
Totaal Maatschappelijk Nut			5.988.797	2.464.500	1.721.500	299.000	830.000
Grondexploitatie							
Complex Valderse II Dwingeloo	7		233.777				
Complex Oeveraseweg - Meenteweg	7		617.387	-626.267	44.466		
Complex Zorgvlied Noord-Oost II 2e fase	7		127.117	-130.593	-120.708	-124.100	-124.100
Complex Kalterbroeken Diever	7		-608.054	47.585	-33.931	-96.145	-96.145
Totaal Grondexploitatie			370.227	-709.275	-110.173	-220.245	-220.245

Bijlage 2 Bedrijfsvoering

Personeel en inhuur

De uitgaven voor inhuur van de maanden januari tot eind april zijn in het onderstaande overzicht weergegeven. Vooralsnog laten deze cijfers geen grote bijzonderheden zien.

Er zijn in het vierde kwartaal 2017 en eerste kwartaal 2018 een aantal nieuwe vacatures ontstaan, waar voor korte of langere termijn voor ingehuurd wordt. Hierdoor stijgen de uitgaven voor 'inhuur op vacatureruimte' ten opzichte van 2017.

Inmiddels zijn een aantal vacatures binnen het sociaal domein structureel ingevuld, waardoor er naar verwachting minder uitgegeven wordt aan 'inhuur op piekwerk' dan in 2017.

	2014	2015	2016	2017	jan-apr 2018
Inhuur vacatureruimte	525.408	604.372	616.534	937.070	334.947
Inhuur vervanging ziekte	331.636	276.098	141.333	166.256	58.289
Advisering/interim	66.654	49.109	107.816	72.153	2.400
Piekwerk	159.436	450.734	716.400	659.919	112.296
Seizoen	183.232	178.221	236.761	273.293	22.415
Overig	22.368	42.803	38.217	9.220	9.360
Totale inhuur excl. extern advies	1.288.734	1.601.337	1.857.061	2.117.911	539.707
Extern advies	598.851	535.773	537.640	255.491	61.740
Totale inhuur incl. extern advies	1.887.585	2.137.110	2.394.701	2.373.402	601.447

De loonkosten over de maanden januari – april zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Het percentage inhuur geeft de inhuur weer ten opzichte van de totale loonsom. Niet meegenomen in het percentage is de post extern advies. De benchmark voor 2017 wordt later in het jaar bekend gemaakt en in de eerstvolgende rapportage getoond.

Jaar	Loonsom regulier	Kosten inhuur	Loonsom incl. inhuur	Percentage	Benchmark
2014	8.126.146	1.288.734	9.414.880	8,1%	10%
2015	8.125.472	1.601.337	9.726.809	10,2%	14%
2016	8.095.831	1.857.061	9.952.893	12,5%	16%
2017	8.503.886	2.117.911	10.621.797	11,1%	
jan-apr 2018	2.585.050	601.447	3.186.497	8,4%	

Ziekte

Waar het gaat om vervanging van ziekte-, zwangerschaps- en ouderschapsverlof is in 2018 een budget beschikbaar van € 203.000. Dit is een budget van ongeveer 2% van de totale loonsom. Het ziektepercentage daarentegen bedraagt over het eerste kwartaal 4,54 % (excl. zwangerschappen). In de tweede bestuursrapportage van 2014 hebt u ruimte gegeven om indien nodig extra in te huren tot een bedrag van maximaal het percentage van het landelijk gemiddelde ziekteverzuimcijfer (in 2015 bedroeg deze 5,3%). In de najaarsrapportage 2018 zullen we u opnieuw informeren over de uitgaven voor vervanging ziekte.

Vaststellingsblad

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Westerveld op 3 juli 2018.

de voorzitter,

de griffier,

H. Jager

R.J. van der Veen